

Musik

Kommenteret bibliografi

Om Schönbergs “A Survivor from Warsaw”

Bøger

Maegaard, Jan: *Præludier til musik af Arnold Schönberg, 19 værker introduceret*, Wilhelm Hansen 1976.

Stadig den bedste introduktion til Schönbergs musik på dansk af den internationalt kendte ekspert. Fint kapitel om *A Survivor*.

Schmidt, Christian Martin: *Schönbergs Kantate "Ein Überlebender aus Warschau" op. 46, i:* Archiv für Musikwissenschaft 33, side 174-188 og 261-277, nr. 3, Wiesbaden, 1976.
Den til dato mest grundige og detaljerede musikalske analyse af *A Survivor*. Standardreferencetekst.

Crittenden, Camille: *Texts and Contexts of 'A Survivor from Warsaw,' Op. 46, I: Political and religious ideas in the works of Arnold Schoenberg*. Edited by Cross, Charlotte M. and Russell A. Berman. - New York, London: Garland Publishing 2000, p. 231-58 (Border Crossings. 5. Garland Reference Library of the Humanities.)
Letlæst artikel om Schönbergs arbejde med teksten til “*A Survivor from Warsaw*”.

Gramann, Heinz: *Die Ästhetisierung des Schreckens in der europäischen Musik des 20. Jahrhunderts*. Bonn, Verlag für systematische Musikwissenschaft, side 282, 1984, (Orpheus-Schriftenreihe zu Grundfragen der Musik. Udgivet af Martin Vogel. Band 38.)
Stor afhandling om kunstmusikkens forsøg på at forholde sig til det 20. århundredes katastrofer som Auschwitz og Hiroshima. Gennemgang af centrale musikværker.

Torben Sangild: *Objektiv sensibilitet. Om objektiviseringstendenser i nyere kunst og musik med refleksioner over sensibilitetens afgørende rolle i kunstnerisk udtryk, erfaring og kritisk potentiale*. Ph.d-afhandling, Københavns Universitet, 2004.
Banebrydende afhandling om udtryk i moderne kunst. Kapitlet *Sparagmos (Stemmens sønderdeling i elektronisk musik)* rummer gennemgange af flere musikværker om Holocaust. Afhandlingen kan downloades som pdf-fil på
<http://www.staff.hum.ku.dk/sangild/download/Objektiv%20sensibilitet.pdf>

Links

www.aeiou.at/aeiou/musikkolleg/schoenberg/sb-ueb01.htm

Meget pædagogisk gennemgang af *A Survivor* med node- og lydseksempler.

Andre musikværker, man kunne arbejde med:

Sjostakovitsj, Dmitrij: *Symfoni nr. 13 ”Babi yar”* (1962), om en nazistisk massakre på jøder ved Kiev i 1941.

Nono, Luigi: *Ricorda cosa ti hannu fatto in Auschwitz*, båndkomposition m. brug af elektronisk forvrængede stemmer og støjlyde (1965).

Penderecki, Krzysztof: *Dies iræ, oratorium til minde om de myrdede i Auschwitz* for solostemmer, kor og orkester (1967).

Sandström, Svend David: *Requiem ”De ur alla minnen fallna”* (1982) med tekster af Tobias Berggren om de børn, der dræbtes i gaskamrene.

Adés, Thomas: *America, a prophecy* (1999), oratorium om spaniernes udryddelse af Mayaindianerne i Sydamerika.

Endelig var der i 2002 premiere på operaen *Sophie’s Choice* efter Willam Styrons Holocaustroman. Den engelske komponist **Nicholas Maw** er erklæret antimodernist og har med sit værk leveret et populært operasidestykke til *Schindlers Liste*.

Om Heavy metal

Der findes ingen litteratur om brugen af ‘genocide’ i heavy metal, men en række bøger og artikler beskæftiger sig med musikkens forestillingsunivers i almindelighed (der findes dog ingen på dansk).

Bøger

Weinstein, Deena: *Heavy Metal, the Music and Its Culture*, DaCapo Press, 2000.

Aktualiseret udgave af den første, akademiske, sociologiske undersøgelse af heavy metal kulturen. Historisk oversigt og diskussion af musik, tekster, bands og fans som samfundsfænomen.

Walser, Robert: *Running with the Devil, Power, Gender and Madness in Heavy Metal Music*, Wesleyan University Press, 1993.

Forsøger at nå til en forståelse af metal ‘hinsides teksten’ i analyser af det musikalske fænomen.

Purcell, Natalie J.: *Death Metal Music: The Passion and Politics of a Subculture*, MacFarland & Company, 2003.

Undersøgelse af holdninger og filosofiske anskuelser i den mest ekstreme form af metal.

Sylvan, Robin: *Traces of the Spirit, The Religious Dimensions of Popular Music*, New York University Press, 2002.

Om religiøse elementer i populærmusik. Godt kapitel om heavy metal med historisk oversigt og diskussion af de verdensanskuelser, man finder i metal.

Sangild, Torben: *Støjens æstetik*, Multivers 2003.

Om brugen af støj, grimhed og forvrængning i rock- og punkmusik.

Links

<http://members.firstinter.net/markster/MENU.html#ALBUMS>

Judas Priest Info Pages. Oplysninger om bandet, musikerne og de enkelte plader/cd'er. *Sad Wings of Destiny* kommenteres på <http://members.firstinter.net/markster/SADWINGSOFDESTINY.html>

Her findes også tekster til alle pladens numre.

<http://www.anus.com/metal/about/history/>

Metalentusiaster og musikere skriver en indgående metalhistorie og formulerer en nihilistisk filosofisk overbygning til musikken.

www.metal-observer.com/

Omfattende webzine med bandbiografier, anmeldelser og artikler om alle aspekter af metal.

www.danishmetal.dk/index.htm

Dansk metalwebzine.

www.exmortem.com

Officiel webside for det danske death metal band *Exmortem*.

<http://www.enthroned-horde.com/#>

Officiel hjemmeside for det belgiske death metal band *Enthroned*. Deres tekster kan ses på

<http://lyrics.duble.com/lyrics/E/enthroned-lyrics/enthroned-lyrics.htm>

Henvisninger til Adorno, Theodor W., Gesammelte Schriften, Suhrkamp Verlag Frankfurt am Main, 1970ff.

Om Schönbergs “Survivor from Warsaw”:

Arnold Schönberg 1874-1951, i: *Prismen*, Gesammelte Schriften 10, 1 side 180

Engagement, i: *Noten zur Litteratur III*, Gesammelte Schriften 11, side 423f

At skrive et digt efter Auschwitz er barbarisk:

Kulturkritik und Gesellschaft, i: *Prismen*, Gesammelte Schriften 10, 1 side 30

Engagement, i: *Noten zur Litteratur III*, Gesammelte Schriften 11, side 422f

Negative Dialektik, Gesammelte Schriften 6, side 355f

Om umuligheden af et godt kunstværk, der lovpriser antisemitisme:

Engagement. I: *Noten zur Litteratur III*, Gesammelte Schriften 11, side 420

Den centrale tekst om sammenhængen mellem kultur, kunst, Holocaust og individets skæbne i det moderne samfund er afsnittet:

Nach Auschwitz, i: *Negative Dialektik*, Gesammelte Schriften 6, side 354-58